

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/2/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3825010498
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Eliaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2026:3825010498.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Eliaša a sudcov JUDr. Juraja Valáška a JUDr. Tomáša Brinčíka v trestnej veci odsúdeného A. A., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom B. B., C. XXX/X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, na neverejnom zasadnutí dňa 13. januára 2026 prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 25Nt/22/2025 zo dňa 16.10.2025 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného A. A. zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/3/2023 zo dňa 17.05.2023 bol odsúdený A. A. uznaný vinným z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1, ods. 4 písm. c), ods. 6 písm. b), písm. d) Tr. zák. účinného v čase rozhodovania s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom v tomto rozsudku, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bol uložený trest prepadnutia veci, ďalej ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou a ochranný dohľad vo výmere 1 rok.

Uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 25Nt/22/2025 zo dňa 16.10.2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) bol podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietnutý návrh odsúdeného A. A. na povolenie obnovy konania vo vyššie uvedenej trestnej veci.

Toto uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože odsúdený podal proti nemu sťažnosť, zahŕňiac ju do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po jeho vyhlásení. V dodatočne doručených písomných dôvodoch prostredníctvom obhajkyne uviedol, že po zmene účinnosti Tr. zák. odo dňa 06.08.2024 zákonom č. 40/2024 Z. z. je skutok, za ktorý bol uznaný vinným, potrebné kvalifikovať ako zločin neoprávnenej výroby a obchodovania s omamnou látkou a psychotropnou látkou podľa § 173 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. s trestnou sadzbou 7 až 15 rokov oproti predchádzajúcej právnej kvalifikácii s trestnou sadzbou 10 až 15 rokov, čo predstavuje zákonom stanovený dôvod pre posúdenie miernejšieho trestu a tým aj obnovu konania z dôvodov uvedených v § 394 ods. 1 Tr. por. Uvedená skutočnosť predstavuje pre súd skôr neznámu skutočnosť, ktorá je spôsobilá privodiť iné rozhodnutie o treste. Napadnuté rozhodnutie považuje odsúdený za nezákonné, pretože nevychádza zo zásady retroaktivity priaznivejšej pre páchatela. Súčasne bol zavedený nový procesný inštitút podľa § 438j Tr. zák., ktorý súdu umožňuje preskúmať právoplatne uložené tresty za drogové delikty a v prípade ich neprimeranosti trest primerane skrátiť. Ak súd výkladom zužuje pôsobnosť § 438j Tr. zák. iba na odsúdených pred 01.05.2022, hoci právna úprava novelou Tr. zák. z roku 2024 zavádza zníženie trestov rovnakého charakteru, podľa odsúdeného ust. § 438j Tr. zák. nevylučuje, aby sa uplatnil aj prostredníctvom iných procesných inštitútov, a to najmä obnovy konania podľa § 394 Tr. por. Pre povolenie obnovy konania postačuje zistenie, že nové skutočnosti alebo dôkazy „by

mohli“ odôvodniť iné rozhodnutie, a nie že „museli by“ alebo „určite odôvodnia“. V tomto prípade novou skutočnosťou je nový právny stav, ktorý nastal po prijatí zákona č. 40/2024 Z. z., ktorý mení právnu kvalifikáciu skutku, za ktorý bol odsúdený uznaný vinným, najmä znižuje dolnú hranicu trestnej sadzby z 10 rokov na 7 rokov, čo má zásadný dopad na posúdenie primeranosti uloženého trestu. Zmena právnej úpravy predstavuje skutočnosť, ktorá bola súdu v čase pôvodného rozhodovania objektívne neznáma v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. Z tohto dôvodu bol okresný súd povinný návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania považovať za dôvodný. Súd nesprávne vyložil účel § 394 ods. 1 Tr. por., podmienky obnovy konania, opomenul argumenty týkajúce sa retroaktivity priaznivejšieho zákona, neprípustne zúžil rozsah pôsobnosti čl. 50 ods. 6 Ústavy SR a § 2 ods. 1 Tr. zák., ako aj nesprávne posúdil účel a možnosti aplikácie § 438j Tr. zák. Súd postupoval v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi zo zákona, keď namiesto toho, aby skúmal, či novela Tr. zák. účinná od 06.08.2024 môže prívodiť iné rozhodnutie o treste, túto možnosť odmietol s tvrdením, že zmena zákona nemôže byť skutočnosťou súdu skôr neznámou. Skutočnosť, že zákonodarca explicitne nezopakoval identické prechodné ust. § 438j a § 438k Tr. zák. aj v novele zákona č. 40/2024 Z. z., nemôže byť vkladaná ako úmysel vylúčiť retroaktivitu. Znenie § 394 ods. 1 Tr. por. jasne hovorí o prípustnosti obnovy konania v situáciách, keď pôvodne uložený trest je v zjavnom nepomere k závažnosti trestného činu alebo k pomerom páchatel'a. Zmena trestnej sadzby zákonom je objektívnou skutočnosťou, ktorá môže odhaľovať takéto zjavne neprimeraný nepomer. Zákonodarca prijatím novely Tr. zák. prejavil vôľu zmierniť trestnoprávne následky a umožniť uplatnenie priaznivejšieho posudzovania pri ukladaní trestov. Ak zákonodarca zníži dolnú hranicu trestnej sadzby, súdy sú povinné na túto zmenu reagovať aj vo vzťahu k právoplatne odsúdeným osobám, ktorých trest ešte nebol vykonaný. Odsúdený má za to, že aj na jeho odsúdenie je potrebné aplikovať novelizáciu ustanovení Tr. zák. a subsumovať túto pod „skutočnosť skôr neznámu“ s poukazom na § 2 ods. 1 Tr. zák.. Odsúdený navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a okresnému súdu uložil, aby znovu konal a rozhodol o povolení obnovy konania.

Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť. Ku dňu rozhodnutia o sťažnosti krajský súd neobdržal písomné vyjadrenie prokurátora k podanej sťažnosti.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná (§ 185 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 187 Tr. por.), na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie jemu predchádzajúce a takto dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé o sebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. Okresný súd v súlade s ustanovením § 402 ods. 1 Tr. por. rozhodol napadnutým uznesením o návrhu odsúdeného na verejnom zasadnutí, na ktorom mal odsúdený možnosť aj v prítomnosti obhajcu vyjadriť sa pred okresným súdom k dôvodnosti jeho návrhu na povolenie obnovy konania. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že v dôvodoch sťažnosti nie je vytyčaná existencia takýchto procesných chýb.

Krajský súd vo všeobecnosti dáva odsúdenému do pozornosti, že obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, účelom ktorého je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí vrátane osoby páchatel'a (výrokov o vine a treste), pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli rozhodujúcemu orgánu skôr známe, a teda v právoplatnom rozsudku sa ani nemohli brať do úvahy. Súčasne ale tieto nové skutočnosti musia byť tak závažné, že odôvodňujú zásah do stability a nezmeniteľnosti právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Tieto však v prejednávacom prípade zistené neboli.

Zo znenia ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. upravujúceho podmienky na povolenie obnovy konania vyplývajú dve základné podmienky pre povolenie obnovy konania. Prvou podmienkou je zistenie nových skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych. Za nové skutočnosti alebo dôkazy však nemožno považovať skutočnosti či dôkazy, ktoré možno zistiť z obsahu spisov, a to aj v prípade, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal, alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa zmýlil pri hodnotení vykonaných dôkazov, alebo ich nesprávne vyhodnotil. Nemožno totiž v konaní o povolenie obnovy konania preskúmať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní. Druhou podmienkou je pravdepodobnosť (nie absolútna istota), že tieto novo zistené skutočnosti či dôkazy sú spôsobilé zabezpečiť

v obnovenom konaní priaznivejšie rozhodnutie pre odsúdeného. Obidve tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

Dôvodom obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por. teda nemôže byť každá nová skutočnosť alebo nový dôkaz, o ktorých sa súd dozvie, ale len tie kvalifikované, teda také, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie o vine a treste, pričom takéto posúdenie je výlučne úlohou o takomto návrhu rozhodujúceho súdu. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a konajúci súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Dôvodom na povolenie obnovy konania však nie je pre odsúdeného priaznivejšia zmena zákona, ktorá nastala až po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia, keďže podstatou obnovy konania je napráva možných skutkových omylov, pričom pri zmene zákona sa nemení skutok, ale mení sa právo. V prípade, ak by zmena zákona po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia spôsobila zánik trestnosti činu, súd nepostupuje podľa ustanovení o obnove konania, ale podľa § 405a a nasl. Tr. por. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje aj na Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. Tpj 44/2013 (R 86/2014), z ktorého vyplýva, že podmienky obnovy konania sa netýkajú zmeny právneho stavu, t. j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu, pričom splnením podmienky na obnovu konania „ex lege“ je tá právna skutočnosť, ak ústavný súd vyslovil nesúlad zákona s Ústavou Slovenskej republiky (§ 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky), čo však v danom prípade zistené nebolo. To znamená, že za skutočnosť súdu skôr neznámu v zmysle ust. § 394 ods. 1 a ods. 4 Tr. por. nemožno považovať novelu Trestného zákona účinnú od 06.08.2024 (konkr. na základe zákona č. 40/2024 Z. z.), keďže táto zmena hmotnoprávnej úpravy v čase vyhlásenia meritórneho rozhodnutia v pôvodnom konaní objektívne neexistovala, a teda nemohla byť zohľadňovaná (aplikovaná) v procese rozhodovania.

Zároveň krajský súd zdôrazňuje, že úmyslom zákonodarcu v súvislosti s vyššie uvedenou novelou Trestného zákona nebolo „prehodnocovanie“ každého právoplatného uloženého trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený podľa platných a účinných predpisov do času jej účinnosti, čo vyplýva napokon aj z prechodného ustanovenia § 438k ods. 7 Tr. zák., ktorý upravuje právnu situáciu v prípade, že došlo k právoplatnému uloženiu trestu pred účinnosťou novely Trestného zákona za čin, ktorý už nie je definovaný ako trestný čin.

Krajský súd po preskúmaní odôvodnenie napadnutého uznesenia zistil, že okresný súd sa vyššie uvedenými právnymi úvahami a zákonnými podmienkami pri rozhodovaní o podanom návrhu odsúdeného A. A. na povolenie obnovy konania dôsledne riadil.

Na základe uvedeného krajský súd preto dospel k rovnakému právnemu záveru ako okresný súd, podľa ktorého je potrebné považovať návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania za nedôvodný. Okresný súd sa vysporiadal s týmto návrhom odsúdeného zákonne súladným spôsobom a svoje rozhodnutie presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnil. Okresný súd sa zaoberal všetkými argumentmi odsúdeného, ktoré dostatočne a správne vyhodnotil tak, že v kontexte jeho úvah podrobne popísaných v napadnutom uznesení nemôžu obstáť ani viesť k inému rozhodnutiu o jeho podanom návrhu na povolenie obnovy konania.

S poukazom na zákonnú zásadu dvojinštančnosti súdneho konania, a pre zachovanie jej účelu prostredníctvom jednoty rozhodnutia súdu prvého stupňa v zhode s rozhodnutím súdu druhého stupňa, ako aj z dôvodu „nadbytočnosti“ krajský súd vo svojom rozhodnutí nie je povinný opakovať správne skutkové a právne závery okresného súdu, t. j. súdu prvého stupňa.

Pokiaľ ide o aplikáciu neskoršieho - pre páchatel'a priaznivejšieho Trestného zákona, tak ako už bolo uvedené, táto teda prichádza do úvahy len do okamihu vyhlásenia rozsudku súdu prvého stupňa, resp. odvolacieho súdu v merite veci (do právoplatného rozhodnutia o obžalobe). Preto v konaní o povolenie obnovy konania nemožno bez relevantných nových dôkazov či nových skutočností súdu skôr neznámych (ktoré odsúdený v konaní nepredložil ani na žiadne nepoukázal) nanovo posudzovať trestnosť činu či primeranosť trestu uloženého v pôvodnom konaní.

Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 07. 11. 2024, sp. zn. III. ÚS 587/2024-9, ktoré je plne aplikovateľné aj v posudzovanej veci. Z odôvodnenia vyššie uvedeného uznesenia vyplýva, že: „Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona upravujúceho časovú pôsobnosť sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Preto platí, že trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase jeho spáchania. Rovnako tak trest možno uložiť iba v rozsahu a spôsobom podľa zákona účinného v čase, keď bol trestný čin spáchaný. Ide o vyjadrenie zásady vylúčenia retroaktivity, teda zákazu spätnej pôsobnosti zákonov. Vzhľadom na objektívny časový odstup medzi spáchaním činu a rozhodnutím súdu o jeho trestnosti spolu s uložením trestu Trestný zákon pripúšťa použitie právnej úpravy účinnej neskôr, v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje. Musí však byť splnená podmienka, že to je pre páchatel'a priaznivejšie. Trestný zákon teda počíta s možnosťou zmeny právnej úpravy, avšak jej použitie je možné, iba ak ide o zmenu, ktorá nastala do rozhodnutia v trestnej veci. Nemôže preto ísť o akúkoľvek neskoršiu zmenu Trestného zákona, aj keď pre páchatel'a výhodnejšiu, ako si to vysvetľuje sťažovateľ.“ Zmena trestného zákona, na ktorú sa odsúdený v návrhu na obnovu konania odvolával a ktorou zároveň odôvodnil svoju sťažnosť, nadobudla účinnosť až po tom, ako bolo o trestnej veci a treste odsúdeného rozhodnuté. Preto zmena právnej úpravy (Trestného zákona) po nadobudnutí takého právoplatného odsudzujúceho rozhodnutia, hoc pre odsúdeného priaznivejšia, je z hľadiska posudzovania trestnosti skutku a ukladania trestu právne irelevantná a nemôže zakladať dôvod na jeho revíziu, a to ani prostredníctvom mimoriadnych opravných prostriedkov, teda ani prostredníctvom povolenia obnovy konania.

Aj podľa názoru krajského súdu, odsúdený vo svojom návrhu na obnovu konania neuviedol také skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami (či dôkazmi) už skôr známymi, mohli viesť k záveru o neprimeranej prísnosti uloženého trestu, nie to ešte k záveru, že by tento trest bol v neprospech odsúdeného v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom odsúdeného, alebo že by boli v zrejmom rozpore s účelom trestu, a teda možno jednoznačne uzavrieť, že v danom prípade neboli splnené podmienky predpokladané v ustanovení § 394 ods. 1 Tr. por. na povolenie obnovy konania.

Keďže s poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je dôvodná, podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri k nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.